

OŚWIATOWE

ABC

CO PO GIMNAZJUM? SZKOŁY ZAWODOWE OD 1 WRZEŚNIA 2012

SUPER
express

PIĄTEK 27 KWIETNIA 2012

Gimnazjalistę najczęściej nurtuje pytanie, co wybrać: liceum ogólnokształcące, technikum czy zasadniczą szkołę zawodową.

SZKOŁY ZAWODOWE od 1 września to szkoły, w których:

- zdobędziesz konkretny zawód – pracodawcy poszukują fachow-

ców, a nie osób, które muszą uczyć podstaw zawodu,

- połączysz wiedzę teoretyczną z praktyczną – w trakcie praktycznej nauki zawodu możesz nawiązać kontakt z przyszłym pracodawcą, co zwiększa szanse na zatrudnienie,
- będziesz uczył się przedmiotów ogólnych, tych samych,

jak w liceum ogólnokształcącym,

- zaplanujesz swoją dalszą karierę edukacyjną i zawodową zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- przygotujesz się do założenia i prowadzenia własnej firmy i oferowania usług zgodnie ze zdobytymi kwalifikacjami
- szybciej zyskasz niezależność.

Dlatego warto wybrać kształcenie zawodowe!

Jeśli zdecydujesz się na szkołę zawodową, to sprawdź:

- czy wybranego zawodu możesz uczyć się w szkole,

- czy szkoła kształcąca w tym zawodzie jest blisko twojego miejsca zamieszkania,
- jakie są szczegółowe warunki rekrutacji do wybranej poprzez Ciebie szkoły i zawodu.

O tym, jakich i gdzie szukać informacji o szkołach, dowiesz się z artykułu „Doradca Ci pomoże” na str. 4.

CO TY I TWOI RODZICE POWINIŃCIE WIEDZIEĆ O NOWYM KSZTAŁCENIU ZAWODOWYM

Przez dziesiątki lat wyuczony zawód dawał ludziom utrzymanie często przez całe życie, aż do emerytury. Dziś trzeba być przygotowanym na to, że kariera rozwijać się będzie dynamicznie, a my pracować będziemy nie tylko w wielu miejscach, ale i kilku zawodach. Temu służyć mają zmiany w kształceniu zawodowym wprowadzane od 1 września 2012.

Jakie szkoły? Jakie zawody?

Tegoroczni absolwenci gimnazjum będą mogli kontynuować naukę w: liceum ogólnokształcącym, technikum lub zasadniczej szkole zawodowej (nie będzie prowadzony nabór do liceum profilowanego).

Kształcenie zawodowe, tak jak dotychczas, będzie realizowane w technikum i zasadniczych szkołach zawodowych. Od 1 września nauka we wszystkich zasadniczych szkołach zawodowych będzie trwać trzy lata.

W liceum ogólnokształcącym, technikum i zasadniczej szkole zawodowej uczniowie będą mieli te same przedmioty ogólnokształcące w zakresie podstawowym. W liceum i technikum wybrane z nich będą realizowane także w zakresie rozszerzonym. Ponadto, wprowadzone zostaną dodatkowe przedmioty uzupełniające.

W szkołach zawodowych uczniowie będą mogli kształcić się w wielu zawodach, których lista zmienia się od 1 września 2012 roku. W zasadniczych szkołach zawodowych będzie można teraz wybrać jeden z 76 zawodów, a w technikum jeden z 92. Dlatego przy podejmowaniu decyzji o wyborze zawodu koniecznie trzeba sprawdzić, czy w danej szkole będzie można się go uczyć od 1 września (więcej o poszukiwaniu tych informacji można przeczytać w artykule „Doradca Ci pomoże” na stronie 4.).

Dlaczego podzielono zawód na kwalifikacje?

Zawody szkolne podzielono na kwalifikacje. Ten podział przybliży kształ-

cenie zawodowe do rzeczywistych potrzeb i oczekiwań pracodawców, czym ułatwi absolwentom kształcenia zawodowego znalezienie pracy. Da im też możliwość zdobywania dodatkowych kwalifikacji w innych zawodach. Absolwenci nie będą więc „przywiązani” do jednego zawodu. Będą mogli indywidualnie i elastycznie planować swoją ścieżkę, najpierw kształcenia a później kariery zawodowej, poprzez „składanie z klocków” kwalifikacji. Będą potrafili mówić czego nauczyli się w szkole, a pracodawcy będą wiedzieć jakich umiejętności mogą od nich oczekiwać.

Do tej pory absolwenci, którzy kończyli szkołę w wybranym zawodzie, np. technik elektryk, na rozmowie kwalifikacyjnej nie zawsze potrafili odpowiedzieć na pytanie „Co umiesz?”. Łatwiej radzili sobie z pytaniem „Jaką szkołę skończyłeś?” – z łatwością odpowiadali „technikum elektryczne”. Teraz w nazwach kwalifikacji wprost będą mieli podpowiedź czego nauczyli się w szkole.

Na przykład dla zawodów branży elektrycznej, wspólna w zawodach elektromechanik, elektryk i technik elektryk kwalifikacja „Montaż i konserwacja maszyn i urządzeń elektrycznych” wskazuje, że po jej potwierdzeniu uczeń będzie umiał montować i konserwować maszyny i urządzenia elektryczne.

Liczba kwalifikacji, na które podzielono zawód, jest zależna od jego złożoności. Zawody podzielono na jedną, dwie lub trzy kwalifikacje.

jedna kwalifikacja

- zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych

dwie kwalifikacje

- sporządzanie potraw i napojów
- organizacja żywienia i usług gastronomicznych

trzy kwalifikacje

- diagnozowanie oraz naprawa układów elektrycznych i elektronicznych
- diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów
- organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów

W jaki sposób będą potwierdzane kwalifikacje?

Podział zawodów na kwalifikacje spowoduje zmiany w egzaminach zawodowych. Potwierdzanie będzie się odbywać poprzez zdanie **egzaminu zawodowego** z zakresu danej kwalifikacji. Jeżeli zawód ma jedną kwalifikację, to uczeń będzie ją potwierdzał w ostatniej klasie. Jeżeli natomiast zawód ma dwie lub trzy kwalifikacje, to należy się spodziewać egzaminów również w drugiej i trzeciej klasie. To właśnie liczba kwalifikacji, a co za tym idzie, liczba egzaminów może być również czynnikiem decydującym o wybo-

rze zawodu, szczególnie dla osób, które stresują się egzaminami.

Po każdej potwierdzonej kwalifikacji uczeń otrzyma świadectwo. Nawiązując do naszego wcześniejszego przykładu, jeśli uczeń w drugiej klasie otrzyma świadectwo potwierdzające kwalifikację „Montaż i konserwacja maszyn i urządzeń elektrycznych”, to ten dokument da mu prawo do zatrudnienia na stanowisku pracy, na którym będą wykonywane czynności z tego zakresu. Przykładowa kwalifikacja jest pierwszą i wspólną dla zawodów: elektromechanik, elektryk i technik elektryk.

Czy potwierdzenie jednej kwalifikacji wystarczy, by otrzymać pracę?

Z tym świadectwem uczeń będzie mógł szukać pracy np. w czasie wakacji. Dla pracodawcy zdana przykładowa kwalifikacja to informacja, że młody człowiek potrafi montować maszyny i urządzenia elektryczne oraz je konserwować. Jeśli pracodawca go przyjmie, to stanie się on pomocnym pracownikiem.

Jeśli uczeń kształcił się będzie w zawodzie elektryk na poziomie ZSZ, to po potwierdzeniu pierwszej kwalifikacji, potwierdzi następną: „Montaż i konserwacja instalacji elektrycznych” i otrzyma świadectwo również z zakresu drugiej kwalifikacji. Po ukończeniu szkoły otrzyma dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie elektryk. Ten przykład pokazuje, że gimnazjalista może wybrać kształcenie w zawodzie elektromechanik na poziomie ZSZ i wtedy

przez trzy lata potwierdzi tylko jedną kwalifikację. Może też wybrać zawód elektryk i przez trzy lata potwierdzić dwie kwalifikacje, a zatem umieć więcej. Może również wybrać, bezpośrednio po ukończeniu gimnazjum, zawód technik elektryk na poziomie technikum i przez cztery lata nauki w szkole potwierdzić trzy kwalifikacje oraz uzyskać wykształcenie średnie.

Czy można zmienić kierunek kształcenia?

Absolwent, który ukończy szkołę np. w zawodzie elektryk i będzie chciał zmienić kierunek kształcenia, będzie miał drogę otwartą. Aby otrzymać dyplom na poziomie technika w innym zawodzie, będzie musiał mieć wykształcenie średnie. To wykształcenie uzupełni w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych, rozpoczynając naukę od drugiej klasy. Równolegle będzie mógł uzupełnić kwalifikację brakującą do zawodu technik elektryk. Będzie mógł również wybrać inną kwalifikację, na przykład z zakresu prowadzenia sprzedaży, ponieważ ułatwi mu to poszukiwanie pracy choćby w sklepach ze sprzętem AGD i RTV.

Ukończone liceum ogólnokształcące dla dorosłych i zdany egzamin maturalny otworzą drogę na studia. Gdyby jednak absolwent nie chciał podchodzić do matury, lub ten egzamin nie powiódł się, będzie mógł wybrać kształcenie na poziomie szkoły policealnej. Po latach może okazać się, że wybór nie był właściwy, lub lokalny rynek pracy się zmienił. Dzięki wprowadzonym zmianom zawsze będzie można dokończyć się w innym, aktualnie potrzebnym kierunku kształcenia.

Eksplotacja maszyn, urządzeń i instalacji elektrycznych	TECHNIK ELEKTRYK
Montaż i konserwacja instalacji elektrycznych	ELEKTRYK TECHNIK ELEKTRYK
Montaż i konserwacja maszyn i urządzeń elektrycznych	ELEKTROMECHANIK ELEKTRYK TECHNIK ELEKTRYK

JAKA ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA OD 1 WRZEŚNIA?

Zasadnicze szkoły zawodowe cieszą się coraz większą popularnością, bo na zmieniającym się rynku pracy poszukiwani są wyspecjalizowani pracownicy. Pracodawcy chętnie współpracują ze szkołami zawodowymi w zakresie kształcenia praktycznego, a uczniowie je wybierają, ponieważ mają możliwość późniejszego zatrudnienia u pracodawców.

Przed wszystkim zawód

Od 1 września 2012 w zasadniczych szkołach zawodowych (ZSZ) będzie można rozpocząć naukę w 76 zawodach. Nauka w ZSZ będzie trwała trzy lata.

Zawody podzielono na kwalifikacje. W zależności od zawodu ich liczba jest różna. Na poziomie ZSZ najczęściej zawody mają tylko jedną kwalifikację, np.: sprzedawca, murarz-tylnik, stolarz, fryzjer. Na poziomie ZSZ występują również zawody z dwiema kwalifikacjami (np. monter mechatroniki) i tylko jeden zawód z trzema kwalifikacjami – monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie.

W ZSZ szczególnie nacisk został położony na kształcenie praktyczne. Dlatego też w ciągu trzech lat nauki, będzie ono obejmować ponad 60% całego czasu przeznaczanego na kształcenie zawodowe. Praktyczna nauka będzie mogła odbywać się u pracodawcy, w centrach kształcenia praktycznego, czy w warsztatach szkolnych.

Wybierając ZSZ dowiedz się, gdzie będziesz odbywał kształcenie praktyczne!

W trakcie nauki jako uczeń ZSZ będziesz także doskonalić swoje umiejętności. Nauczysz się:

- jak praktycznie wykonywać zawód,
- jak przygotować się do zbudowania własnej firmy,
- jak wykorzystywać język obcy w pracy zawodowej.

Będziesz również miał możliwość doskonalenia kompetencji, takich jak: otwartość, komunikatywność, odpowiedzialność oraz umiejętność współpracy w zespole. Te umiejętności i kompetencje pomogą ci w swobodnym poruszaniu się na rynku pracy.

Kształcenie ogólne

W ZSZ przez trzy lata będziesz się uczyć nie tylko przedmiotów zawodowych, ale i ogólnych. Oprócz języka polskiego, matematyki i języka obcego, będziesz się uczyć: historii, wiedzy o społeczeństwie, podstaw przedsiębiorczości, geografii, biologii, chemii, fizyki, informatyki czy edukacji dla bezpieczeństwa. Zdobędziesz więc, w zakresie podstawowym, wiedzę i umiejętności we wszystkich przedmiotach ogólnokształcących.

Egzaminy

W trakcie nauki w ZSZ będziesz zdawał egzaminy zawodowe. Jeden lub dwa – w zależności od liczby kwalifikacji. Po każdym zdanym egzaminie otrzymasz świadectwo kwalifikacyjne. Gdy zdasz wszystkie egzaminy i ukończysz szkołę, otrzymasz dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Posiadane przez Ciebie świadectwa kwalifikacyjne i dyplom powiedzą pracodawcy, co umiesz.

Co dalej?

Nowy system nie zamyka Ci drogi do dalszej nauki, uzyskania wykształcenia średniego i dyplomu technika.

Jako absolwent ZSZ będziesz mieć do wyboru różne ścieżki dalszego kształcenia. Będziesz mógł uzupełnić wykształcenie średnie, wybierając liceum ogólnokształcące dla dorosłych. Naukę w liceum dla dorosłych będziesz mógł rozpocząć od razu od drugiej klasy. Jeżeli je ukończysz i zdasz egzamin maturalny, będziesz mógł kontynuować naukę na studiach wyższych.

Będziesz również mógł zdobyć dodatkowe kwalifikacje zawodowe na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Organizowanych będą one przez szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, centra kształcenia praktycznego, kształcenia ustawicznego, a także przez instytucje rynku pracy (przeczytaj artykuł Nie tylko w szkole na str. 4).

Jako absolwent ZSZ, jeśli będziesz chciał uzyskać tytuł technika, będziesz mógł uzupełnić wykształcenie o brakujące kwalifikacje zawodowe i zdać egzamin zawodowy oraz uzyskać wykształcenie średnie w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych rozpoczynając naukę od razu od klasy drugiej. Po spełnieniu tych warunków otrzymasz dyplom technika oraz będziesz mógł przystąpić do matury i kontynuować edukację na studiach wyższych.

Przykład: Po ukończeniu ZSZ w zawodzie sprzedawca i zdaniu egzaminu z kwalifikacji Prowadzenie sprzedaży możesz wybrać jedną z dwóch ścieżek kształcenia:

Dowiedz się, czy w twojej okolicy w centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego będzie funkcjonować liceum ogólnokształcące dla dorosłych. Będziesz mógł tam uczęszczać na zawodowe kursy kwalifikacyjne.

PRZYKŁADOWY PLAN NAUCZANIA

To, czego będzie uczył się uczeń zasadniczej szkoły zawodowej w zawodzie sprzedawca, pokazuje poniższa tabela

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Klasa			Liczba godzin tygodniowo w trzyletnim okresie nauczania
		I	II	III	
Przedmioty ogólnokształcące					
1.	Język polski	1	2	2	5
2.	Język obcy	1	2	1	4
3.	Historia	1	1	-	2
4.	Wiedza o społeczeństwie	-	1	-	1
5.	Podstawy przedsiębiorczości	2	-	-	2
6.	Geografia	1	-	-	1
7.	Biologia	1	-	-	1
8.	Chemia	1	-	-	1
9.	Fizyka	1	-	-	1
10.	Matematyka	1	2	1	4
11.	Informatyka	1	-	-	1
12.	Wychowanie fizyczne	3	3	3	9
13.	Edukacja dla bezpieczeństwa	1	-	-	1
14.	Zajęcia z wychowawcą	1	1	1	3
Łączna liczba godzin		16	12	8	36

Przedmioty w kształceniu zawodowym teoretycznym

1.	Towar jako przedmiot handlu	3	1	-	4
2.	Organizacja i techniki sprzedaży	2	3	-	5
3.	Obsługa klientów	-	3	3	6
4.	Przedsiębiorca w handlu	-	1	1	2
5.	Język obcy w działalności handlowej	-	1	2	3

Przedmioty w kształceniu zawodowym praktycznym

1.	Sprzedaż towarów	6	8	16	30
Tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych		27	29	30	86

Jaki może być trzyletni plan uczenia się w wybranym przez Ciebie zawodzie – sprawdź na stronie www.koweziu.edu.pl w zakładce: Szkolne plany nauczania

NA KOGO CZEKA PRACODAWCA

Rynek pracy jest dynamiczny, a prognozy zmian nie zawsze się sprawdzają. Dlatego najlepiej postawić na wykształcenie kompetencji kluczowych, które pozwalają dostosowywać się do zmian.

To, że zdobędziemy jakiś zawód, nie oznacza, że będziemy w nim pracować przez całe życie. Przedsiębiorstwa muszą być elastyczne i dostosowywać swoje usługi i produkty do zmieniających się potrzeb rynkowych i technologii.

Dlatego tym, czego dziś pracodawcy oczekują od absolwentów, oprócz kwalifikacji w danym zawodzie, są tzw. kompetencje kluczowe. To umiejętności osobiste, które gwarantują, że pracownik łatwo dostosuje się do zmian w firmie i jej otoczeniu, a także że wykaże samodzielność i inicjatywę. Takie kompetencje kluczowe to m. in.:

- dobra organizacja pracy,
- opanowanie technik i narzędzi w pracy,
- przyjmowanie odpowiedzialności za wyniki,
- współpraca i porozumienie w grupie,
- argumentowanie i obrona własnego zdania,
- porozumiewanie się w językach obcych,
- elastyczne reagowanie na zmiany,

- dostrzeganie zależności przyczynowo-skutkowych,
- gotowość do poszukiwania rozwiązań,
- wykorzystywanie informacji z różnych źródeł,
- uczenie się, doskonalenie, dbanie o własny rozwój.

Umiejętności te są ponadczasowe, pozarynkowe, nie zależą od rodzaju branży czy wielkości firmy. Ich posiadanie jest cenne w każdym zawodzie i na każdym stanowisku. Gwarantuje rozwój i awans, oczywiście jeśli towarzyszą im umiejętności zawodowe (odpowiednie dla branży, jak i firmy – np. znajomość technologii, znajomość konkurencji, wiedza o danej branży i powiązaniach między firmami). Zarówno jedne, jak i drugie możemy, a nawet powinniśmy, doskonalić przez całe życie.

NAUKA i PRAKTYKA

Mgr inż. Janusz Wojtkiewicz-Lazman – kierownik szkolenia praktycznego Zespołu Szkół Technicznych Mikołów, laureat konkursu „Lider edukacji zawodowej”

Współpraca szkoły z pracodawcami odbywa się głównie w ramach praktycznej nauki zawodu, zajęcia praktyczne młodzieży zasadniczej szkoły zawodowej naszego zespołu odbywają się w 67 zakładach pracy i zakładach rzemieślniczych. Uczniowie pobierają naukę u 47 pracodawców, kształcąc się m.in. w zawodach: sprzedawca, kucharz małej gastronomii, lakiernik, złotnik-jubiler, rzeźnik-wędliniarz, elektryk, fryzjer, piekarz, cukiernik, blacharz samochodowy, elektromechanik pojazdów samochodowych, stolarz (niektóre z wymienionych zawodów od 1 września 2012 zmieniają swoje nazwy – dop. redakcji).

Zakłady, z którymi współpracuje ZST w Mikołowie, są zróżnicowane pod względem charakteru produkcji, świadczonych usług oraz wielkości. Dominują zakłady małe i średnie, gdyż taka jest struktura lokalnego rynku pracy i w takich zakładach najczęściej nasi absolwenci podejmują pracę.

W ramach programów unijnych nasza szkoła w ostatnich latach podjęła współpracę z zakładami pracy ze Słowacji, z Niemiec i Włoch – praktyki zawodowe odbywają tam uczniowie technikum. Współpraca ta nadal się rozwija i co roku na takie staże wyjeżdża grupa 15-30 osób.

Inną formę współpracy szkoły z pracodawcami stanowią wycieczki dydaktyczne do zakładów pracy stosujących nowoczesne technologie i wyposażonych w urządzenia i sprzęt nowej generacji.

Wraz z utworzeniem na terenie szkoły w 1993 roku Centrum Szkolenia i Obsługi Technicznej Forda pojawiły się nowe możliwości w zakresie dydaktyki przedmiotów samochodowych. Na podstawie odpowiednich porozumień zarówno nauczyciele, jak i uczniowie korzystają z modeli dydaktycznych zespołów i podzespołów pojazdów firmy Ford oraz z dokumentacji technicznej dotyczącej eksploatacji i napraw samochodów Ford.

Gimnazjaliści, którzy chcą w możliwie najkrótszym czasie zdobyć zarówno zawód, jak i wykształcenie średnie, wybierają technikum. To dobry wybór. Wielu absolwentów techników kontynuuje kształcenie na uczelniach wyższych i uzyskuje tytuł inżyniera.

Kształcenie ogólne

Po wprowadzeniu zmian, od 1 września 2012 kształcenie ogólne w technikum będzie realizowane w takim samym zakresie jak w liceum ogólnokształcącym. Oznacza to, że oprócz języka polskiego, matematyki i języków obcych realizowane będą takie przedmioty, jak: wiedza o kulturze, historia, wiedza o społeczeństwie, podstawy przedsiębiorczości, geografia, biologia, chemia, fizyka, informatyka czy edukacja dla bezpieczeństwa. Przedmioty ogólnokształcące będą realizowane w zakresie podstawowym oraz w zakresie rozszerzonym. Będziesz musiał wybrać dwa przedmioty rozszerzone. Będą one powiązane z Twoim przyszłym zawodem (np. w zawodzie technik informatyk przedmiotami realizowanymi w zakresie rozszerzonym powinny być matematyka i informatyka). To te przedmioty, po zakończeniu szkoły, będziesz mógł zdawać na maturze w zakresie rozszerzonym. W zależności od wyboru przedmiotów rozszerzonych będziesz również realizował jeden przedmiot uzupełniający wiedzę z pozostałych dziedzin. Np. jeśli w zakresie rozszerzonym będziesz uczył się matematyki oraz fizyki, to wtedy Twoim przedmiotem uzupełniającym będzie historia i społeczeństwo. Więcej informacji na temat kształcenia ogólnego w technikum i liceum ogólnokształcącym znajdziesz na stronie www.ore.edu.pl

Zawód i kwalifikacje

Od września 2012 w technikum będzie można kształcić się w 92 zawodach. Nauka w technikum będzie trwała cztery lata. W technikum, podobnie jak w ZSZ, zawody podzielono na kwalifikacje. Ich liczba zależy od zawodu – na poziomie technikum najczęściej są to zawody z dwiema lub trzema kwalifikacjami. Zawody z dwiema kwalifikacjami to m.in. technik żywienia i usług gastronomicznych, technik ekonomista, technik mechanik, technik usług fryzjerskich, technik rolnik, a z trzema kwalifikacjami to technik informatyk, technik budownictwa, technik pojazdów samochodowych, technik logistyk, technik weterynarii. Na poziomie technikum w ośmiu zawodach występuje tylko jedna kwalifikacja (np. w zawodzie technik ortopeda, technik awionik, technik geolog). W trakcie nauki w technikum będziesz odbywać praktyki zawodowe organizowane przede wszystkim u pracodawcy.

Umiejętności i kompetencje

W trakcie nauki będziesz doskonalić nie tylko kompetencje ogólne, ale również zawodowe. Jako uczeń technikum nauczysz się m.in.:

- jak praktycznie wykonywać zawód,
- jak przygotować się do podejmowania działalności gospodarczej,
- jak napisać dobry biznesplan,
- jak wykorzystywać język obcy w pracy zawodowej,
- jak organizować swoją pracę oraz pracę w podległym zespole.

JAKIE TECHNIKUM OD 1 WRZEŚNIA?

Będziesz również miał możliwość doskonalenia takich umiejętności jak: otwartość, komunikatywność, odpowiedzialność oraz umiejętność współpracy w zespole.

Egzaminy

W trakcie nauki w technikum, tak jak i w ZSZ, będziesz zdawać egzaminy zawodowe. Jeden, dwa lub trzy – w zależności od liczby kwalifikacji. Pierwszy egzamin może zostać przeprowadzony np. pod koniec drugiej klasy, zaś ostatni w lutym – marcu w czwartej klasie. Po każdym zdanym egzaminie otrzymasz świadectwo kwalifikacyjne.

Gdy zdasz wszystkie egzaminy i ukończysz technikum otrzymasz dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Posiadane przez Ciebie świadectwa kwalifikacyjne i dyplom powiedzą pracodawcy co umiesz. Będą Twoją „furtką” do zatrudnienia.

Co po technikum

Po ukończeniu technikum, jeśli potwierdzisz wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie, otrzymasz dyplom technika. Będziesz mógł także przystąpić do egzaminu maturalnego, a następnie kontynuować naukę na studiach wyższych. Będziesz mógł również uzupełniać swoje wykształcenie o kolejne kwalifikacje w szkołach policealnych lub na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

Na przykład, jeśli będziesz już technikiem ekonomistą (czyli potwierdzisz dwie kwalifikacje i ukończysz technikum), to aby zostać technikiem rachunkowości będziesz musiał tylko potwierdzić jedną kwalifikację: rozliczanie wynagrodzeń i danin publicznych. Wówczas będziesz miał dwa zawody. Zatem znacznie łatwiej znajdziesz pracę.

PRZYKŁADOWY PLAN NAUCZANIA

To, czego będzie uczył się uczeń technikum w zawodzie technik handlowiec, pokazuje poniższa tabela

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Klasa				Liczba godzin tygodniowo w 4-letnim cyklu kształcenia
		I	II	III	IV	
1.	Język polski	2	2	3	5	12
2.	Język obcy nowożytny	2	3	2	2	9
3.	Drugi język obcy nowożytny	2	2	2	-	6
4.	Wiedza o kulturze	1	-	-	-	1
5.	Historia	2	-	-	-	2
6.	Wiedza o społeczeństwie	-	1	-	-	1
7.	Podstawy przedsiębiorczości	2	-	-	-	2
8.	Geografia	1	-	-	-	1
9.	Biologia	1	-	-	-	1
10.	Chemia	1	-	-	-	1
11.	Fizyka	1	-	-	-	1
12.	Matematyka	2	3	2	3	10
13.	Informatyka	1	-	-	-	1
14.	Wychowanie fizyczne	3	3	3	3	12
15.	Edukacja dla bezpieczeństwa	1	-	-	-	1
16.	Zajęcia z wychowawcą	1	1	1	1	4
Przedmioty rozszerzone i uzupełniające						
1.	Geografia	-	1	3	4	8
2.	Matematyka	1	1	1	3	6
3.	Historia i społeczeństwo – przedmiot uzupełniający	-	-	1	3	4
Przedmioty w kształceniu zawodowym teoretycznym						
1.	Towar jako przedmiot handlu	2	2	-	-	4
2.	Organizacja i techniki sprzedaży	2	3	-	-	5
3.	Obsługa klientów	-	3	3	-	6
4.	Marketing w działalności handlowej	-	2	2	1	5
5.	Przedsiębiorca w handlu	-	1	1	-	2
6.	Język obcy w działalności handlowej	-	1	1	1	3
Przedmioty w kształceniu zawodowym praktycznym						
1.	Sprzedaż towarów	5	6	4	-	15
2.	Symulacyjna firma handlowa	-	-	5	5	10
Łączna liczba godzin		5	6	9	5	25
Tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych		33	35	34	31	133

Jaki może być czteroletni plan uczenia się w wybranym przez Ciebie zawodzie – sprawdź na stronie www.koweziu.edu.pl w zakładce: Szkolne plany nauczania

NAUKA i PRAKTYKA

Zbigniew Stankiewicz – dyrektor Zespołu Szkół Ekonomiczno-Hotelarskich im. Emilii Gierczak w Kołobrzegu, laureat konkursu „Lider edukacji zawodowej”

ZSE-H kształci kadry przede wszystkim na lokalny rynek pracy. Realizujemy umowy indywidualne na praktyki dla uczniów z pracodawcami w branży oraz wybranymi zakładami pracy. Realizujemy je także w oparciu o ich bazę i zaplecze, korzystamy z doświadczenia i wiedzy fachowców i specjalistów z danej dziedziny.

• Pracownicy współpracujących z nami zakładów pracy biorą udział

w komisjach i zespołach oceniających wiedzę i umiejętności uczniów w konkursach branżowych, Olimpiadzie Hotelarskiej i Szkolnych Targach Turystycznych HOTUGA. Często również korzystamy ze sponsoringu naszych pracodawców na rzecz najlepszych uczniów i laureatów konkursów i olimpiad branżowych.

• ZSE-H stworzył również system orientacji i poradnictwa zawodowe-

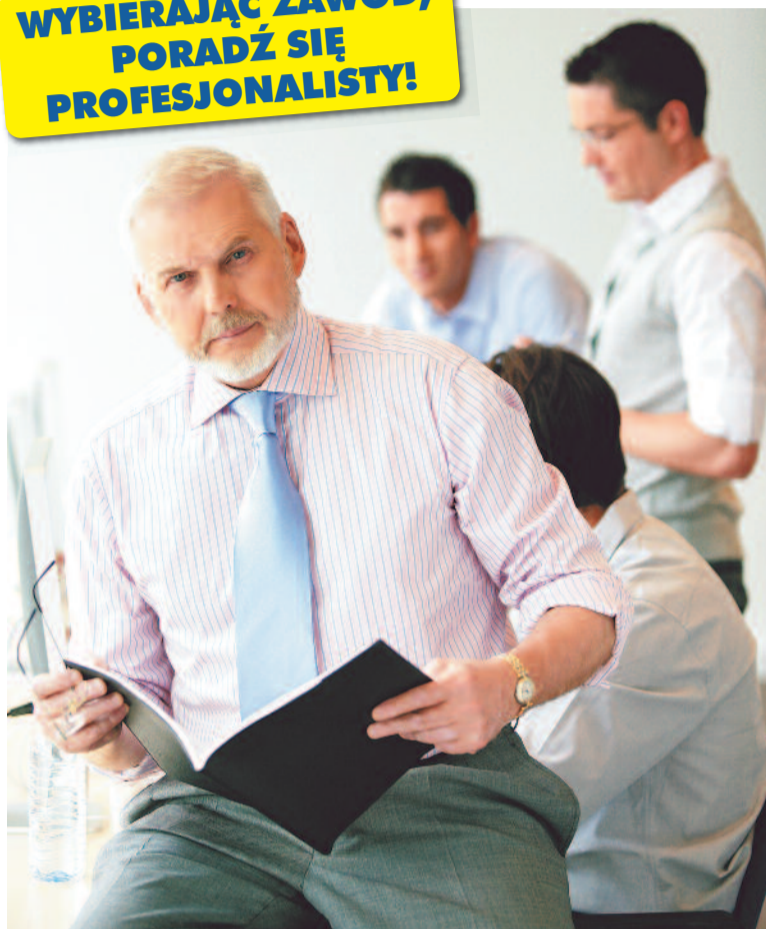
go, w szkole często goszczą przedstawiciele zakładów pracy – potencjalni pracodawcy naszych absolwentów, uczniowie mogą poznać ich potrzeby i oczekiwania wobec przyszłych pracowników.

• Współpracujemy m.in.: z Regionalnym Stowarzyszeniem Turystyczno-Uzdrowiskowym, PTTK oddział im. Jana Frankowskiego w Kołobrzegu, Polską Izłą Hotelarską, Zrzeszeniem Hoteli i Lokali Gastronomicznych, Kołobrzeską Izłą Gospodarczą. Stałym partnerem szkoły jest także Powiatowy Urząd Pracy, z którym szkoła organizuje Targi Pracy.

DORADCA CI POMÓŻE

**WYBIERAJĄC ZAWÓD,
PORADŹ SIĘ
PROFESJONALISTY!**

Co będziesz robić w przyszłości, gdzie pracować i ile zarabiać? Wybierając zawód i szkołę warto, byś dobrze zastanowił się, co tak naprawdę Cię interesuje, na co lubisz poświęcać swój czas, w czym jesteś dobry. Doradca zawodowy pomoże Ci odpowiedzieć na te i inne pytania.

Wsparcie doradcy zawodowego przyda się każdemu, kto zastanawia się nad wyborem dalszej ścieżki kształcenia i kariery zawodowej. Pomoże Ci on określić predyspozycje zawodowe zgodne z Twoimi zainteresowaniami oraz uzdolnieniami. Uzyskasz u niego również rzetelną informację edukacyjno-zawodową. Na rozmowę doradcą możesz umówić się indywidualnie lub wraz z rodzicami.

Gdzie szukać doradcy? Doradcę zawodowego można znaleźć w instytucjach związanych z edukacją i rynkiem pracy:

- **Szkoła** – doradcy zawodowi mogą być zatrudniani w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych. Nie każda szkoła jednak zatrudnia doradcę zawodowego – wtedy taką funkcję zapewne pełni nauczyciel bądź specjalista, tj. psycholog lub pedagog szkolny.
- **Poradnia psychologiczno-pedagogiczna** – doradca zawodowy zatrudniony w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej udziela uczniom i ich rodzicom pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu. Adres najbliższej poradni psychologiczno-pedagogicznej znajdziesz w wykazie zamieszczonym na stronie www.koweziu.edu.pl.
- **Ochotnicze Hufce Pracy (OHP)** – działania doradców zawodowych zatrudnionych w OHP skierowane są do młodzieży w wieku od 15 do 25 lat. Pomoc udzielana jest w Centrach Edukacji i Pracy Młodzieży, w szczególności w Mobilnych Centrach Informacji Zawodowej (MCIZ)

oraz Młodzieżowych Centrach Kariery (MCK). Wykaz placówek OHP – MCIZ, MCK w poszczególnych województwach znajdziesz na stronie www.ohpdlaszkoły.pl.

• **Powiatowy Urząd Pracy oraz Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej** – pomoc urzędów pracy skierowana jest głównie do osób bezrobotnych i poszukujących pracy, jednak młodzież planująca ścieżkę zawodową oraz absolwenci wchodzący na rynek pracy również mogą skorzystać z oferty urzędów pracy m.in. ze zbiorów informacji zawodowych, czyli

informacji o zawodach, edukacji i rynku pracy.

Bez informacji trudno podjąć trafną decyzję. Wiedza o możliwościach dalszego kształcenia, o zawodach, sytuacji na lokalnym i krajowym rynku pracy jest niezbędna do podjęcia trafnych i świadomych decyzji związanych z dalszym kształceniem.

Informacje dotyczące edukacji, w tym dane o szkołach, warunkach kształcenia, przedmiotach nauczania pozwolą Ci przeanalizować propozycje szkół i instytucji szkoleniowych,

a następnie podjąć decyzję o kierunku i trybie kształcenia, a w konsekwencji pomogą w zdobyciu zawodu.

Wśród źródeł informacji dotyczących edukacji przydatne będą rzetelne i aktualne bazy danych szkół, które znajdziesz na stronach:

- Centrum Informatycznego Edukacji Ministerstwa Edukacji Narodowej www.cie.men.gov.pl,
- Krajowego Ośrodka Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej www.koweziu.edu.pl,
- Ośrodka Rozwoju Edukacji: www.ore.edu.pl,
- Kuratoriów Oświaty funkcjonujących w poszczególnych województwach.

Informacje o zawodach. Wśród źródeł informacji dotyczących zawodów istotne miejsce zajmują: Przewodnik po zawodach, Klasyfikacje Zawodów oraz bazy opisów zawodów i specjalności.

• **Przewodnik po zawodach** zawiera krótkie opisy zawodów oraz ścieżek edukacyjnych, które pozwalają je zdobyć. Jest dostępny w wersji elektronicznej na stronie:

www.euroguidance.pl. Przewodnik został opracowany na podstawie Klasyfikacji Zawodów Szkolnictwa Zawodowego (KZSZ) Ministerstwa Edukacji Narodowej. Opisano w nim 193 zawody kształcenia zawodowego wraz z informacją

o typach szkół ponadgimnazjalnych, w których możesz odbywać kształcenie.

• **Baza opisów zawodów i specjalności** dostępnych na rynku pracy umożliwia wyszukiwanie zawodu według jego kodu i nazwy. Pozwoli Ci także zapoznać się z opisem zawodu, przygotowanym według schematu: synteza, zadania zawodowe, dodatkowe zadania zawodowe. Opisy opracowano na podstawie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności (KZiS) Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Baza opisów zawodów jest dostępna na stronie:

www.psz.praca.gov.pl.
• **Informacje o zawodach,** w formie m.in. filmów zawodoznawczych, znajdziesz na stronie:

www.ohpdlaszkoły.pl.
• **Informacje o sytuacji na lokalnym i krajowym rynku pracy,** w tym m.in. o zawodach deficytowych i nadwyżkowych, znajdziesz w każdym

Urzędzie Pracy. Wykaz Wojewódzkich i Powiatowych Urzędów Pracy dostępny jest na stronie: www.psz.praca.gov.pl

NIE TYLKO W SZKOLE

Od nowego roku szkolnego osoby dorosłe będą mogły uzyskać lub uzupełnić wykształcenie zawodowe nie tylko w szkołach dla dorosłych, ale także na kursach zawodowych. Będzie też można potwierdzić posiadaną wiedzę i umiejętności, zdając zawodowe egzaminy eksternistyczne.

Jeśli w przyszłości będziesz chciał zmienić swój zawód, będziesz mógł zdobyć nowe kwalifikacje zawodowe poza szkołą, w elastycznym systemie kształcenia w formach kursowych.

Formy kursowe

Kursy zawodowe będą dopasowane do potrzeb osób dorosłych na każdym etapie ich pracy zawodowej. Przygotują ich do egzaminu zawodowego w za-

kresie 161 kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach. Egzamin po kwalifikacyjnym kursie zawodowym będzie odbywać się na tych samych zasadach formalnych, jak w zasadniczej szkole zawodowej czy w technikum. Kursy będą mogły prowadzić szkoły kształcące w zawodach oraz instytucje rynku pracy, prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową i inne osoby prowadzące działalność oświatową. Kiedy i jaki wybrać kwalifikacyjny kurs zawodowy? Przeczytaj artykuły o ZSZ i technikum na stronach 2 i 3.

Egzaminy eksternistyczne zawodowe

Wprowadzane od września 2012 roku zmiany dotyczą również możliwości zdawania egzaminów eksternistycz-

nych zawodowych. Dzięki nim osoby dorosłe będą mogły potwierdzić posiadane kwalifikacje zawodowe i tym samym zwiększyć swoje szanse na rynku pracy.

Jest to dobre rozwiązanie dla osób, które od paru lat pracują na danym stanowisku, ale nie mają żadnych dokumentów potwierdzających przygotowanie do pracy w wykonywanym zawodzie. Będą teraz mogły potwierdzić swoje kwalifikacje na egzaminie zawodowym przeprowadzonym w trybie eksternistycznym. Będzie mogła do niego przystąpić osoba, która ukończyła gimnazjum lub ośmioletnią szkołę podstawową oraz ma za sobą co najmniej dwa lata kształcenia się lub pracy w zawodzie, w którym wyodrębniono daną kwalifikację.

ABC REKRUTACJI

O CZYM MUSI WIEDZIEĆ GIMNAZJALISTA, UBIEGAJĄC SIĘ O PRZYJĘCIE DO WYBRANEJ SZKOŁY

1. Sposób przeprowadzenia rekrutacji

To, w jakiej formie odbywa się rekrutacja, zależy od organu prowadzącego szkołę, czyli władz miasta czy powiatu. Informację o sposobie rekrutacji możesz uzyskać od władz samorządowych oraz w szkołach – także w gimnazjum. Może on być tradycyjny, czyli realizowany poprzez złożenie dokumentów w najwyższej trzech szkołach, lub za pośrednictwem systemu elektronicznego, w którym dokonuje się wyboru szkół. Dokumenty składa się tylko w jednej szkole.

2. Terminy rekrutacji

Terminy te mogą się różnić w zależności od województwa. Mogą też być nieco inne dla naborów prowadzonych tradycyjnie i drogą elektroniczną.

Zwróć uwagę na terminy:

- składania podań o przyjęcie,
- dostarczenia kopii dokumentów,
- ogłoszenia przez szkołę wstępnych wyników rekrutacji,
- potwierdzenia przez zakwalifikowanych kandydatów woli nauki

w wybranej szkole poprzez dostarczenie oryginałów dokumentów,

- ogłoszenia wyników rekrutacji,
- ogłoszenia dodatkowego naboru w przypadku, kiedy pozostały jeszcze wolne miejsca.

3. Wymagane dokumenty

W przypadku rekrutacji elektronicznej na przykład podanie będzie trzeba wydrukować po zarejestrowaniu się w systemie i dostarczyć je tylko do jednej szkoły lub wystarczy potwierdzona rejestracja w systemie elektronicznym.

Najczęściej wymagane dokumenty:

- podanie według wzoru ustalonego przez szkołę, zwykle także co najmniej dwa zdjęcia,
- świadectwo ukończenia gimnazjum,
- zaświadczenie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej o wynikach egzaminu,
- zaświadczenie lekarskie (wymagane zazwyczaj w technikum i zasadniczych szkołach zawodowych).